

Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya

DOGC núm. 3628 - 03/05/2002

Departament de Medi Ambient

- ORDRE MAB/138/2002, de 22 de març, per la qual s'aprova el Pla de conservació de la llúdriga. (Pàg. 7824)

[\[Sumari\]](#) || [Índex del sumari](#) || [Diaris Oficials disponibles](#) || [\[Inici\]](#)

ORDRE

MAB/138/2002, de 22 de març, per la qual s'aprova el Pla de conservació de la llúdriga.

Fins a la primera meitat del segle XX, la llúdriga habitava la pràctica totalitat dels cursos i masses d'aigua dolça de Catalunya. La persecució de què ha estat objecte, actualment eradicada, afegida a la destrucció del seu hàbitat i a l'increment dels nivells de contaminació de les aigües durant les dècades dels anys 50, 60 i 70 han determinat la situació actual de l'espècie. A Catalunya aquest mustèlid actualment viu a les comarques de l'Alta Ribagorça, el Pallars Sobirà, el Pallars Jussà, la Noguera, el Solsonès, la Cerdanya, l'Alt Urgell i la Terra Alta, havent estat reintroduïda recentment a les de l'Empordà, el Pla de l'Estany i la Garrotxa.

La Directiva 92/43/CEE del Consell, relativa a la conservació dels hàbitats naturals i de la fauna i flora silvestre, inclou la llúdriga com una espècie per a la qual cal adoptar mesures de protecció. En el mateix sentit, la Llei 3/1988, de 4 de març, de protecció dels animals, cataloga la llúdriga com a espècie protegida de categoria A de la fauna salvatge autòctona, mentre que el Reial decret 439/1990, de 30 de març, que regula el Catàleg nacional d'espècies amenaçades, inclou la llúdriga en la categoria d'interès especial.

És necessària, per tant, l'adopció de mesures que permetin suprimir els factors d'amenaça que afecten aquesta espècie i dur a terme les actuacions que calguin per a la seva recuperació, tenint en compte, a més, que es tracta d'una espècie bioindicadora, reflex de l'estat de conservació dels ecosistemes on viu, com són els rius i les masses d'aigua continentals. D'acord amb això, la present Ordre aprova el Pla de conservació de la llúdriga en el qual es regulen un seguit de mesures amb la finalitat d'afavorir la supervivència d'aquesta espècie. Entre aquestes mesures cal posar en relleu que els aprofitaments

piscícoles s'hauran de regular de manera que afavoreixin les poblacions de llúdrigues. Es preveuen fórmules de col·laboració per tal que determinades instal·lacions, com ara els embassaments, comptin amb dispositius de pas i seguretat, mentre que també es regulen els instruments adients per tal que els cursos i masses d'aigua en què es troba present la llúdriga tinguin la qualitat suficient per a la supervivència i reproducció de l'esmentada espècie.

A proposta de la Direcció General de Patrimoni Natural i del Medi Físic,

Ordeno:

Article 1

Objecte

És objecte d'aquesta Ordre regular el Pla de conservació de la llúdriga amb la finalitat d'establir les mesures necessàries per protegir aquesta espècie.

Article 2

Àmbit territorial

Dins l'àmbit de les comarques de l'Alta Ribagorça, el Pallars Jussà, el Pallars Sobirà, la Noguera, l'Alt Urgell, la Cerdanya, el Solsonès, la Terra Alta, la Ribera d'Ebre, l'Alt Empordà, el Baix Empordà, el Pla de l'Estany, la Garrotxa i el Gironès, el Pla de conservació de la llúdriga és d'aplicació als següents cursos i masses d'aigua:

Conca de la Noguera Ribagorçana: la Noguera Ribagorçana des de la capçalera fins a la presa de Canelles, la Noguera de Tor, riu Sant Nicolau, riu de Sant Martí, riu de Durro i riu Malpàs.

Conca de la Noguera Pallaresa: riu Noguera Pallaresa des de la capçalera, riu d'Unarre, barranc de Cireres, barranc de Llançanes, barranc de Marimanya, riu d'Arreu, riu Bonaigua, riu de Son, riu Escrita, riu d'Escart, riu de Baiasca, la Noguera de Lladorre o de Cardós, riu de Tavascan, riu d'Estaon, la Noguera de Vallferrera, la Noguera de Tor, riu Romadriu o de Santa Magdalena, riu de Sant Antoni, riu de Caregue, riu Berasti, riu Tron, riu del Cantó, riu Montardit, riu Escós, riu d'Ancs, Riumajor, riu Flamicell, riu de Sarroca, riu Bugia o Bossia, riu de Manyanet, riu de Cadolla, estany de Montcortés i riu Conques.

Conca del Segre: Segre des de la capçalera fins a la presa del Partidor de Balaguer, riu Querol, riu Duran, riu de l'Inglà, riu de Pi, riu Ridolaina, riu Cabiscol, riu Quer, riu Naval, riu de la Llosa, riu d'Aranser, riu Bescaran, riu Valira, riu Roqueta, riu de Castellàs, riu Tost, riu Castellbò, riu Pallerols o

Cabó, riu de la Guàrdia, riu de la Vansa, riu Bona, Ribera Salada, Ribera de Canalda, riu de Coll de Nargó, riu de Perles, riu Rialb, riu Llobregós, riu Seguers i tots els trams inclosos en el parc natural del Cadí-Moixeró.

Conca del Matarranya: riu Matarranya, riu Algars, riu Estrets i riu Ulldemó.

Conca del Canaletes: riu Canaletes.

Conca de la Muga: riu Muga, riu Llobregat, riu Orlina, riu Anyet, riu Torrelles, riu Ricardell, riu Arnera, riu Manol, riera d'Àlguema, riera de Figueres i riu Mugueta.

Conca del Fluvià: riu Fluvià, riu de Bianya, riera de Ridaura, riu Gurn, riu Turró, riu Turonell, riera de Carreres, riera d'Oix, riera Beget, riera Llierca, riu de Sant Aniol, riu Ser, riu Junyell, riu Merdanç i riu Ritort.

Conca del Ter: riu Ter des del pont de la via de tren (Flaçà-Camallera) fins a la seva desembocadura.

Cursos fluvials i masses d'aigua del parc natural dels Aiguamolls de l'Empordà.

Cursos fluvials i masses d'aigua del parc natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa.

Recs de la plana Empordanesa: rec del Molí d'en Dorra, rec Sirvent, rec Riberal, rec Madral (d'en Sirvent), rec Regatim, riu Vell, rec del Molí (de Sant Pere Pescador), rec del Molí (L'Escala-Belcaire-Colomers), rec de Cinyana, rec del Molí de Pals i tots els recs que comuniquen el Riu Vell amb el rec del Molí (L'Escala-Belcaire-Colomers).

Aiguamolls del Baix Empordà.

Antic estany de Belcaire.

Article 3

Aprofitaments piscícoles

Els aprofitaments piscícoles es regularan de forma que afavoreixin les poblacions de llúdriga en els cursos i masses d'aigua inclosos en l'àmbit d'aplicació del Pla. D'acord amb el que disposa la normativa en matèria de pesca continental, s'estableixen, amb caràcter permanent, els refugis de pesca següents:

Riu Noguera Ribagorçana, entre l'aiguabarreig amb el barranc de Pardines i el pont antic del Pont de Montanyana.

Riu Noguera Ribagorçana entre l'aiguabarreig del barranc de Solà i l'aiguabarreig amb el barranc de Sant Roman.

Riu Noguera Pallaresa, entre l'aiguabarreig amb el canal de desguàs de la Central de Gavet de la Conca i l'aiguabarreig amb el riu Conques.

Conca del riu Llobregós, a les comarques de la Noguera, la Segarra, el Solsonès i l'Anoia.

Riu Algars, des del naixement fins l'aiguabarreig amb el barranc del Pou, incloent-hi el riu Estrets.

Riu Fluvià des del pont de Sant Miquel de Fluvià fins al poble de Vilajoan.

Riu Fluvià des del poble de Canelles fins al poble de Vilert.

Riu Ser des de l'aiguabarreig amb el Fluvià fins l'aiguabarreig amb el torrent de Mieres o Merdançà.

Rec del Molí d'en Dorra a Castelló d'Empúries, des del límit de la reserva natural integral fins a la carretera C260 (Figueres-Roses).

Rec Sirvent a l'Alt Empordà, des del pont de Baseia fins al mar, així com tots els afluents dels arrossars de Riumors.

Rec Riberal, rec Madral i Regatim (afluents de l'anterior).

Reserves naturals integrals de les llacunes i dels estanys, i reserva natural parcial de l'illa de Caramany del parc natural dels Aiguamolls de l'Empordà.

Rec del Molí (de Sant Pere), Riu Vell i rec del Molí (l'Escala-Belcaire-Colomers).

Article 4

Zones prioritàries

L'Agència Catalana de l'Aigua declararà zones prioritàries les conques hidrogràfiques de la seva competència en les quals es troben els cursos fluvials inclosos en l'àmbit d'aplicació del Pla, amb l'objectiu d'aconseguir una qualitat d'aigua suficient per a la vida i la reproducció de l'espècie. Es donarà prioritat als aspectes següents:

- a) Control i reducció d'aportacions d'elements i compostos que per la seva perillositat, persistència o bioacumulació puguin afectar el medi aquàtic, com ara aquells que s'estableixen a les relacions I i II de substàncies contaminants de l'annex al títol III del Reglament del domini públic hidràulic.
- b) Control i reducció d'aportacions de matèria orgànica, de manera que aquesta no ultrapassi uns nivells que puguin afectar les poblacions de peixos, crancs, amfibis i serps d'aigua.

Article 5

Mesures de seguretat

Les instal·lacions d'estacions de servei, magatzems, dipòsits i estacions de processament de combustibles, olis, pesticides i altres compostos químics i similars, han de disposar de mesures de seguretat que evitin els abocaments accidentals i que els productes arribin als rius inclosos en el Pla o els seus afluents.

Article 6

Control de depredadors

No es poden dur a terme controls de mamífers depredadors a menys de 100 metres dels cursos i masses d'aigua inclosos en l'àmbit d'aplicació d'aquest Pla.

Article 7

Intervenció administrativa

La Direcció General de Patrimoni Natural i del Medi Físic emetrà informe en relació amb la conservació de la llúdriga en els següents supòsits:

- a) Concessions o propostes de planificació de les administracions hidràuliques en matèria d'esports d'aventura que puguin afectar el Pla de conservació de la llúdriga, pel que fa als horaris, modalitats i zones, tenint en compte si són espais naturals protegits, espais inclosos en el Pla d'espais d'interès natural o altres espais.
- b) Autorització d'aprofitaments i extraccions d'àrids i graves en els trams fluvials inclosos en les reserves naturals i rius següents:

Reserva natural parcial de Noguera Ribagorçana-Montrebei.

Reserva natural parcial de Noguera Pallaresa-Bonaigua.

Reserva natural parcial de Noguera Pallaresa-Collegats.

Reserva natural parcial de Segre-Isòvol.

Reserva natural parcial de Segre-Prullans.

Reserva natural parcial de la Muga-Albanyà.

Reserva natural parcial de la Llossa.

Reserva natural parcial d'Algars-Horta de Sant Joan.

Reserva natural de fauna salvatge de Sant Llorenç de Montgai.

Riu Noguera Pallaresa, entre l'aiguabarreig amb el canal de desguàs de la central de Gavet de la Conca i l'aiguabarreig amb el riu Conques.

Riu Ser, des de l'aiguabarreig amb el riu Fluvià.

Riu Fluvià, entre el pont de la via de tren Camaller-Figueres i el pont de Besalú.

c) Concessions de nous aprofitaments hidràulics en els cursos i masses d'aigua inclosos en l'àmbit d'aplicació del Pla. En l'informe que emet la Direcció General de Patrimoni Natural i del Medi Físic es proposaran les mesures tendents a evitar que s'afecti negativament la presència regular de la llúdriga i de les seves preses habituals (peixos, crancs i amfibis).

d) Autorització d'activitats que es duguin a terme a l'interior de les zones crítiques de reproducció, delimitades en el catàleg a que fa referència l'article 10.2.c) d'aquesta Ordre.

Article 8

Dispositius de pas i de seguretat

Es promouran fórmules de col·laboració per tal d'impulsar la implantació de les mesures següents:

- a) Els nous embassaments, minicentrals hidroelèctriques i altres infraestructures que puguin constituir una barrera que aïlli les poblacions de llúdriga entre si, han de comptar amb passos que permetin l'accés fàcil i efectiu dels individus aigües amunt i aigües avall de la barrera. Sempre que sigui tècnicament possible, les obres de pas seran completades amb escales de peixos o altres sistemes destinats a idèntica finalitat.
- b) Les centrals hidroelèctriques de nova construcció han d'adoptar mesures que impedeixin l'entrada de llúdrigues, per tal de prevenir els accidents en el seu interior.
- c) Les estructures viàries de nova construcció que travessin o estiguin situades a menys de 10 metres dels cursos i masses d'aigua relacionats a l'article 2 de l'Ordre han d'habilitar estructures que permetin el pas de les llúdrigues i que impedeixin que puguin ser atropellades en els punts perillosos.

Article 9

Recuperació d'exemplars, reproducció i recerca en captivitat

9.1 El Centre de Reproducció i Recuperació de Llúdrigues del Pont de Suert (Alta Ribagorça) és el centre de recerca en captivitat, de reproducció d'exemplars, de recuperació d'individus ferits o malalts, per tal de reintroduir-los a la natura o de reforçar poblacions de llúdriga. També duu a terme actuacions de divulgació i de sensibilització en relació amb aquesta espècie.

9.2 El Zoològic de Barcelona és centre col·laborador del Centre de Reproducció i Recuperació de Llúdrigues del Pont de Suert.

Article 10

Seguiment poblacional i recerca

10.1 Per tal de seguir l'evolució de les poblacions de llúdriga, es faran servir els paràmetres poblacionals següents:

- a) Distribució: mitjançant l'aplicació de la metodologia estandarditzada dels sondeigs de llúdriga. Es realitza com a mínim, cada 5 anys a tot el territori de Catalunya.
- b) Abundància: establiment de la densitat en els trams que fixi el Departament de Medi Ambient, per tal d'analitzar l'evolució de la població de llúdrigues.
- c) Reproducció i evolució de les poblacions de peixos (biomassa i estructura de poblacions) en els mateixos trams que preveu l'apartat anterior.

10.2 El Departament de Medi Ambient ha de dur a terme les actuacions següents:

- a) Estudi de les causes potencials d'amenaça i regressió de l'espècie, amb especial atenció a la contaminació, la destrucció de l'hàbitat, la disponibilitat d'aigua, la influència dels aprofitaments hidràulics i les barreres.
- b) Elaboració dels catàlegs de punts de perill potencial de mort de llúdrigues a carreteres i centrals hidroelèctriques, i de barreres a l'expansió de l'espècie.
- c) Elaboració del catàleg de zones de reproducció, que hauran de tenir una longitud màxima d'1 km de longitud.

Article 11

Educació ambiental

Es duran a terme campanyes de promoció i de sensibilització en les quals es doni a conèixer l'espècie, s'expliqui la seva problemàtica, s'exposin les actuacions de conservació a realitzar i s'estimuli la participació ciutadana.

Article 12

Execució i seguiment del Pla

12.1 Correspon al Departament de Medi Ambient, en l'àmbit de les seves competències, l'execució i coordinació de les actuacions previstes en aquest Pla.

12.2 La Direcció General de Patrimoni Natural i del Medi Físic ha d'elaborar un informe sobre el desenvolupament del Pla cada tres anys.

Article 13

Dotació de mitjans

Per al desenvolupament de les actuacions recollides en el Pla, així com per assolir els objectius previstos, s'han d'establir les dotacions de mitjans humans i materials necessaris, sens perjudici de la col·laboració amb altres entitats públiques o privades que puguin tenir interessos en la conservació de l'espècie.

Article 14

Infraccions i sancions

El règim d'infraccions i de sancions per l'incompliment del que disposa aquesta Ordre és el que estableix la Llei 3/1988, de 4 de març, de protecció dels animals, la Llei 4/1989, de 28 de març, sobre conservació dels espais naturals i de la flora i la fauna silvestres, i normes que la desenvolupin i la normativa en matèria de pesca continental.

Article 15

Vigència

15.1 El present Pla té vigència mentre la llúdriga no sigui descatalogada com a espècie amenaçada.

15.2 El Pla de conservació de la llúdriga ha de ser revisat cada 6 anys per tal de comprovar l'eficàcia de les mesures establertes.

Disposició transitòria

Es promouran fórmules de col·laboració per impulsar les actuacions següents:

a) En els punts de perill per atropellament de llúdrigues indicats al catàleg a què fa referència l'article 10.2 corresponents a estructures viàries ja existents a l'entrada en vigor del Pla, les administracions o entitats responsables de la seva gestió han d'habilitar, en el termini de cinc anys, sempre que sigui tècnicament possible, estructures que impedeixin l'atropellament de llúdrigues en els indrets que el Departament de Medi Ambient catalogui. Aquests trams de perill han de ser senyalitzats per tal d'indicar el risc d'atropellar una llúdriga.

b) Les centrals hidroelèctriques existents en les que es detectin punts de perill potencial de mort al catàleg a què fa referència l'article 10.2, han d'adoptar, sempre que sigui tècnicament possible, les mesures necessàries que impedeixin l'entrada de llúdrigues, per tal de prevenir els accidents en el seu interior.

Barcelona, 22 de març de 2002

Ramon Espadaler i Parcerisas

Conseller de Medi Ambient

(02.079.091)

